

fsa

Folkeskolens
Afgangsprøve

**DANSK
SKRIFTLIG
FREMSTILLING**

3½ time

Maj 2013

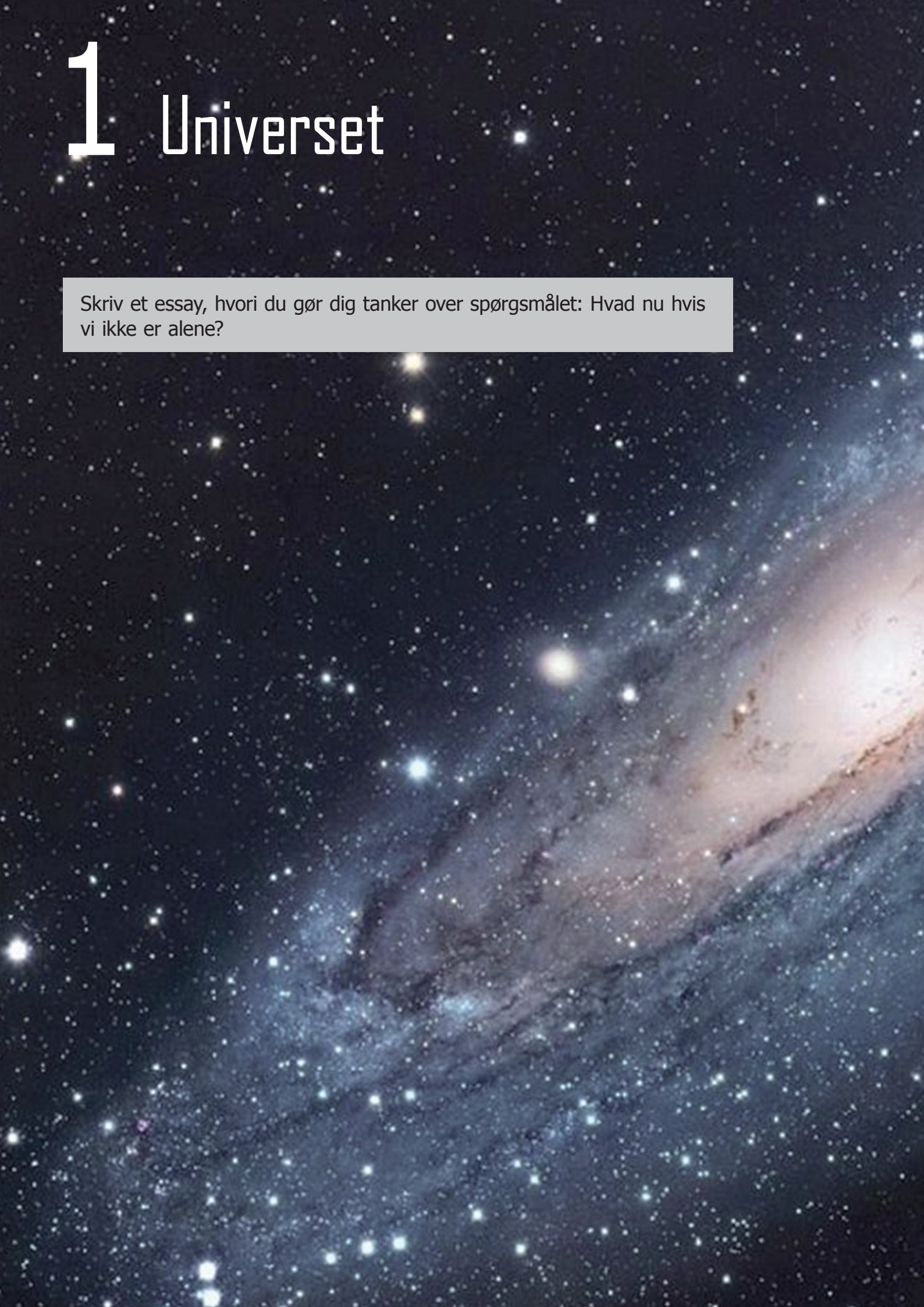
Du skal vælge en af nedenstående opgaver:

- 1** Universet
- 2** Hvis jeg nu bestemte alt ...
- 3** Hænder
- 4** Danske unge er ude på et sidespor
- 5** Naturen i ørerne
- 6** Uforklarligt

Du skal skrive den valgte opgaves nummer og titel på din besvarelse.

1 Universet

Skriv et essay, hvori du gør dig tanker over spørgsmålet: Hvad nu hvis vi ikke er alene?

2 Hvis jeg nu bestemte alt ...

En avis har haft en interviewserie med overskriften: "Hvis jeg nu bestemte alt ..."

Her fik en række danskere mulighed for at fortælle om deres vision for det ideelle Danmark, og hvordan man kan arbejde frem mod det.

Skriv et debatindlæg, hvori du giver udtryk for *din* vision for det ideelle Danmark.

Giv dit indlæg en rubrik.

Uddragene på disse sider kan bruges som inspiration.

“ V
Har

I Soulaïma Gour
Danmark er val
alderen 16 år. Vi
to uger om året,
fattig forstår hin
Og så lever vi af
æstetik og mod

“ Vi

Vi har så travlt me
te hinanden i rig
at vi glemmer a
mener astrofy
Andersen. Hu
på mangfold
på, at biler s

se
af,
min
de og
prøve
marke

For de
ma Gour
kommer
bedste des
og der er ing
bør satse på
mens skyld.

INTERV

H
vo
b
s
to, Wind
Anders
met L

“ Vi
i st

Vi skal
være f
aktiv
fora
en
re

Vi er på størrelse med Hamburg, for pokker

ranis
grets-
bytter job
så rig og
manden.
god mad

Det gør vi bare ikke. Danmark har in-
gen klar strategi eller vision for fremti-
den. Det er sørgeligt og spild af de
pe potentiale, som Danmark har.
siger Soulaïma G...
ler lederskab...
at for...

er for dårlige til at lytte

Er vi generelt for dårlige til at kommune-
re med hinanden?
er i virkeligheden, vi er for dårli-
alleger siger faktisk tit
hurtige til

► BLÅ BOG

► ANJA CETTI ANDERSEN

“Tilbage til storfamilier

ed at put-
ide kasser,
t lytte,
siger Anja C.
n insisterer
gheden - og
skal forbydes.

Vi bor alle i kollektiv,
så de unge kan arbejde,
mens de gamle hjælper
med børnepasning og
husholdning. Sådan
lyder arkitekt Mads
Lunds danmarksvision.

jo ikke sikkert, at man kan fortsætte på ar-
bejdsmarkedet i så mange flere år, men så
kan man i stedet passe børnene og hjælpe
med at få købt ind over nettet og den
slags husholdningsopgaver. På den måde
får de ældre en vigtig funktion, mens
yngre kan passe deres arbejdsopgaver med
samvittighed og begejstring. Men
men...

► BLÅ BOG

► MADS LUND

bytter telefon med naboen ledet for at købe en ny

noide op med at
orbrugerzombier og
t være med til at
ndre verden, så vi får
verden med mad og
ssourcer nok til alle,
er rådet fra Selina Juul.

madspild til biogas og energi.
Hvilke tre ord skal bedst beskrive Dan-
mark i 2025?
»Bæredygtig, grøn vækst. Danmark skal
være et modelland for eksempelvis Brik-
landenes udvikling (Brasilien, Rusland,
Indien og Kina, red.), og vi skal begunst-
ge gode initiativer. Jeg tror mere på gule-
roden end på straf. Vi kan sagtens gøre en
forskel, selv om vi er et lille land.

Hvordan ser vi forbrugere anno 2025 ud?
»Vi er mere ydmyge og meget mere
kærlige, i takt med at ressourcerne slip-
per op. For eksempel bytter vi telefon
med naboen i stedet for at købe en ny. En
undersøgelse viser, at i 2050 vil 70 procent
af beboerne bo i byerne, så vi
skal have flere mindre byer. Vi laver en
ny madfællesskab...

godt, at der sidder nogle rundt omkring
og ryster på hovedet, men jeg mener vir-
keligt, at vores og vores børns fremtid af-
hænger af, at vi vågner op.

Hvordan har du det med folk, som ikke de-
ler dine bekymringer?

»Jeg har faktisk kun mødt få, som er li-
geglade. Så længe vi er mange, som er våg-
ne og enige, så sker der noget. Omkring
madspild, som jeg er meget optaget af,
skal vi opnå en kritisk masse, så det bliver
som i økologi. Men måske skal Europas
økonomi kollapse, før vi vågner op. Vores
bedsteforeldre var gode til bruge al ma-
den, fordi der var knaphed, mens vi har så
meget, at vi kan smide ud. Vores overfor-
brug får madpriserne til at stige, også for
de fattige lande og for de sultende.

Du kommer fra Rusland. Har dit engage-
ment noget at gøre med din opvækst?
»Jeg voksede op i en akademikerfami-
lie. Min far var arkitekt og havde sine egne
butikker i København. Men der var også vi be-

► BLÅ BOG

► SELINA JUUL

32 år, født i Moskva i 1980, boet i
Danmark siden 1993. Selvstændig
grafisk designer med eget firma,
Tegnefabrikken. Stifter af græsrods-
bevægelsen Stop Spild Af Mad, der
siden 2008 har arbejdet ulønnet for
at bekæmpe madspild.
»Stop Spild Af Mad er nævnt i flere
internationale rapporter om mad-
spild, herunder FN's rapport 'Global
Food Waste'.

og hvor man
dygtighed. Så
Man skal gøre
man kan tænke
fag. Det ville
hvis ingen
mere om, hv
bæredygtige
arkitekterne

Men først

Hvad er det

»At vi lige

som før re

der bragte

kan ikke

brug, me

kunne m

»Vi skal

der hand

erne or

nd, so

ntid

eg t

eg f

op

3 Hænder

I det danske sprog findes der en række faste vendinger om hænder, fx:

- at række hånden frem
- at vaske sine hænder
- at være bundet på hænder og fødder
- med livet i hænderne.

Skriv en realistisk novelle, som billedet er illustration til.

Novellen skal have en af de faste vendinger herover som titel og tema.

4 Danske unge er ude på et sidespor

Skriv en kommentar til avisen, hvori du reagerer på Erol Erdogans synspunkter.

Giv din kommentar en rubrik og en underrubrik.

Danske unge er ude på et sidespor

Danske unge på 12-13 år drikker sig stive, går i korte kjoler og lægger billeder af det hele op på Facebook. Forhåbentlig vender den udvikling snart.

DRUK

Erol Erdogan

Erol Erdogan er gymnasieelev i Vejle.

Jeg fik mig noget af en ubehagelig øjenåbner i dag. Jeg var ude at gå en tur med en af mine gode venner, og på vores lille tur mødte vi nogle fyre fra Odense, som vi faldt i snak med.

Under vores snak kom to piger forbi, som ikke har været mere end 12-13 år gamle. På det her tidspunkt var det blevet sent på natten. Pigerne nåede halvvejs forbi os ikklædt alt for korte shorts og tætsiddende og korte trøjer. Derudover virkede de ret fulde.

En af pigerne henvendte sig til mig og spurgte, om hun ikke kunne få nogle smøger af mig, da hun er på vej til en fest. Jeg prøvede at fortælle hende, at jeg ikke havde nogen, men hun blev ved med at insistere på, at hun ville købe nogle af mig.

JEG TROR helt seriøst, at mit hjerte sprang et slag over den aften. De piger burde ligge derhjemme i deres egen seng og sove eller se 'Disney-sjov' for den sags skyld.

Det er helt fint, at man har det sjovt, hygger sig med sine venner og prøver nogle grænser af, men ikke i den grad! Og da slet ikke som 12-årig!

For fanden, de piger aner jo ikke engang, hvad puberteten er endnu, og alligevel render de rundt og udstiller sig selv på den måde og opfører sig, som var de 19-20 år.

I den alder er man i mine øjne stadig kun et barn og bør lave, hvad børn nu laver.

Hvor er det gået galt, Danmark? Det spørgsmål har jeg stillet mig selv lige siden, og jeg tror, jeg har fundet svaret.

Tegning: Mette Dreyer.

Det, vi mangler i Danmark, er rollemodeller. Den kommende generation har ikke nogen at se op til. Der gemmer sig sikkert nogle hist og her, men de er svære at få øje på.

Udfordringen er ikke at skabe nogle gode forbilleder. Problemet er, at min generation er dem, de unge ser op til, og vi er ikke meget bedre selv.

Jeg vil vove den påstand, at mange unge i dag faktisk opfører sig præcis som de piger, jeg rendte ind i. Den eneste forskel er, at når man er 18-19 år, er det i orden at opføre sig på den måde.

Problemet er jo i bund og grund, at vi unge i dag er nogle dårlige forbilleder. Når man er 13 år, er alt, man vil, jo at være ligesom de seje 9.-klasser eller sin storebror.

Så kan man spørge sig selv, om det er godt? I mine øjne: Nej. For hvad laver de seje 9.-klasser? Eller storebroren på 17 år? Det kan siges med et enkelt ord: D-R-U-K.

Det er måske at generalisere, men det, jeg oplever, er, at unge i dag ikke har særlig meget at lave efter skole. En af de få ting, man kan mødes om i sin fritid, er alkohol og byture.

JEG SYNES, at drukkulturen i Danmark er frygtelig. Hvis man ikke drikker, er det svært at være en del af fællesskabet. Statistikker viser, at Danmark er det land, hvor unge drikker mest, og er det noget at være stolt af? I mine øjne er det ikke.

Det er en sørgelig udvikling, som jeg synes, vi er nødt til at få

vendt. Man kan altså sagtens hygge sig uden alkohol.

Personligt drikker jeg ikke, og jeg går heller ikke i byen. Det har jeg aldrig gjort, og det agter jeg heller ikke at gøre. Det betyder, at jeg tit får spørgsmålet: »Hvis du ikke drikker eller tager i byen, hvordan hygger du dig så?«.

Tro det eller ej, men jeg tror, at otte ud af ti mennesker, jeg møder, stiller mig det spørgsmål. Mit svar er altid det samme: »Synes du ikke, det er sørgeligt, at du ikke kan se andre måder at have det sjovt på end at drikke kæmpe mængder alkohol?«.

Jeg har nogle venner, som forleden fortalte mig, at de kun drikker en smule, når de er i byen eller til fester, og at de kun gør det, fordi de ville blive stemplet som en 'nederen' type, som folk ikke vil hænge ud med, hvis de ikke gjorde det.

Det virker ærligt talt, som om man bliver skubbet ud af fællesskabet, hvis man ikke drikker!

Virker det ikke lidt som det moderne gruppepres og frihedsberøvelse? Frihedsberøvelse er måske et stærkt ord, men man mister jo i bund og grund sin frihed til at sige nej tak, når ens venner konstant presser en til gå imod det, man i virkeligheden helst vil.

Hvad nu, hvis man bare vil sidde derhjemme og spille Matador med drengene uden øl, men alligevel ender i byen, fordi man ikke vil til at lyve sig syg?

Tilbage til min pointe. Når unge i dag opfører sig på denne måde, kan man så forvente, at den nogle år yngre generation vil opføre sig

anderledes? Nej. Man giver dem nærmest ikke noget alternativ.

Jeg ved godt, at vi i Danmark har den indstilling, at man bare skal leve livet, ikke fortryde noget og lære af sine fejl. Men er det ikke for stort et ansvar at lægge på en 12-årig?

Jeg synes, at en af de første ting, forældre bør lære deres børn, er at vælge deres venner med omhu! Og indtil man ved, at de gør det, så holde styr på, hvem de hænger ud med.

Jeg læste forleden en artikel, hvor der stod:

»Vi oplever gang på gang til Aabenraa By Night og byfester rundt i kommunen, at unge, ja helt ned til 10-14-års alderen, prøver kræfter med alkohol«.

Det værste er nok, at forældrene i mange tilfælde har givet deres børn tilladelse til at drikke alkohol.

Jeg vil gerne understrege, at jeg ikke baserer min holdning på den enkelte oplevelse, jeg havde i Odense. Jeg har set det utallige gange.

Det gør ondt i mit hjerte, at jeg lever i en tid, hvor det at være gravid som 18-årig er helt okay, og hvor det at lægge et billede på nettet, hvor man er halvnøgen, bare er udtryk for, at man er stolt af sin krop.

Hvor det at tage i byen tre gange ugentlig og smide 70 procent af sin løn væk på alkohol er normalt. Hvor 12-årige piger og drenge drikker sig fulde og opfører sig, som var de 20. Hvor folk har et behov for konstant anerkendelse og opmærksomhed og derfor bruger Facebook som en online-dagbog.

Jeg håber virkelig, at der hurtigst muligt bliver gjort noget for at stoppe udviklingen, for jeg kan virkelig ikke lide den retning, vi bevæger os i.

Jeg håber virkelig, at der hurtigst muligt bliver gjort noget for at stoppe udviklingen, for jeg kan virkelig ikke lide den retning, vi bevæger os i.

Det gør ondt i mit hjerte, at jeg lever i en tid, hvor det at være gravid som 18-årig er helt okay

5

Naturen i ørerne

Du er inviteret til at deltage i en radioudsendelse, **Naturen i ørerne**, hvor unge fortæller unge om deres naturoplevelser. Det kan være storslåede, tankevækkende, udfordrende eller overraskende naturoplevelser – eller noget helt femte. Det kan finde sted i Danmark eller i udlandet.

Skriv et manuskript som forberedelse til dit indlæg, hvori du detaljeret fortæller om en eller flere af dine særlige oplevelser i naturen.

I dit manuskript skal du være opmærksom på:

- målgruppen for radioudsendelsen
- dit sprog, der skal videregive sanseindtryk og skabe stemning og billeder
- at fange lytternes opmærksomhed og kunne fastholde den.

Giv dit manuskript en overskrift.

6 Uforklarligt

Mange mennesker har haft oplevelser, som man ikke umiddelbart kan finde en fornuftig forklaring på: mærkelige sammentræf, tilsyneladende overnaturlige hændelser, mystiske syn, lyde ...

Skriv et brev til en god ven om noget uforklarligt.

Det uforklarlige skal være noget, du enten har oplevet selv eller har hørt fra andre.

Brevet skal indeholde både en beskrivelse af selve oplevelsen og de tanker, den har sat i gang hos dig.

Da jeg lå på min nattevagt, så jeg en lysende stribe hen over himlen, der bevægede sig langsommere end et stjernesked, men væsentligt hurtigere end en satellit. Pludselig ændrede lysstriben retning på 90 grader og forsvandt! Hvad det var, finder jeg aldrig ud af ...

(religion.dk)

Vi var samlet - 16 mennesker i alt - for at spise sammen før en koncert. Ved en tilfældighed opdagede vi, at samtlige tilstedeværende enten var en tvilling eller havde børn, der var det ...

(F.B., Viborg)

Min veninde og jeg delte en lejlighed, hvor vi af og til hørte en mobiltelefon ringe. Jeg havde ganske vist en mobil, men ikke med den ringetone, og lyden kom helt tydeligt ude fra entreen, ikke fra en anden lejlighed.

En nat susede det pludselig meget kraftigt i rummet - som om jeg lå under grantræer i stormvejr. Jeg er helt sikker på, at jeg var vågen, for jeg satte mig op i sengen og prøvede, om jeg virkelig var vågen. Vi oplevede flere gange at blive prikket på skulderen eller aet på kinden, eller at stereoanlægget gik i gang midt om natten.

Det var ikke skræmmende, bare underligt ...

(dindebat.dk)

